

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๕

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ...๒๒๖/๒๕๕๕.....

เรื่อง ปัญหาพระธุดงค์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ กรรมการศาสนาได้นำเรื่องปัญหาพระธุดงค์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามที่กรมป่าไม้ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๓๑๒.๘/๘๑๘๓ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า ปัจจุบันมีพระภิกษุสงฆ์นิยมเข้าไปเดินธุดงค์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง ทั้งที่ได้รับอนุญาตและไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ การเข้าไปเดินธุดงค์ของกลุ่มพระสงฆ์ดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหลายประการ ดังนี้

๑. ปัญหาไฟป่า ซึ่งเกิดจากพระสงฆ์บางกลุ่มก่อไฟหุงอาหารแล้วไม่ดับไฟให้หมด จึงเป็นสาเหตุให้เกิดไฟป่าได้ง่าย โดยเฉพาะในฤดูแล้ง ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ยากแก่การดับ เนื่องจากอยู่กลางป่าลึก

๒. ปัญหามลพิษจากขยะของเสีย อันเกิดจากเศษอาหารและขยะที่เหลือจากการประกอบอาหารและการบริโภค ซึ่งถูกทิ้งไว้เกลื่อนกลาดในป่าจะส่งกลิ่นเน่าเหม็น และขยะบางประเภท เช่น ถุงพลาสติกที่ใส่อาหาร อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่าที่เข้ามาหาเศษอาหารกิน

๓. ปัญหาการบวกรวมความเป็นอยู่ของสัตว์ป่า โดยปกติสัตว์ป่าจะออกมาหากินตามลำห้วยหรือโป่ง เมื่อถูกรบกวนจากคนก็จะอพยพไปอยู่ที่อื่น สัตว์ป่าบางชนิด เช่น นกยูงมีพฤติกรรมชอบผสมพันธุ์ในที่โล่งบนหาดทรายริมห้วยเขาแข้งในช่วงฤดูหนาว เมื่อมีพระสงฆ์เดินผ่านในพื้นที่ดังกล่าว นกยูงก็จะหนีไป จึงเป็นสาเหตุให้ปริมาณนกยูงลดลงได้ในอนาคต

๔. ปัญหาการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเพิ่มความลำบากมากขึ้นโดยพวกมิจฉาชีพ เช่น พรานล่าสัตว์ป่า หรือพวกค้ายาเสพติดจะอาศัยช่องทางปลอมแปลงเป็นพระสงฆ์เข้าไปล่าสัตว์ป่า หรือใช้เส้นทางในการลำเลียงขนสงยาเสพติดหรือของผิดกฎหมายอื่น ๆ

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าปัญหาพระธุดงค์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเป็นปัญหาละเอียดอ่อน ซึ่งต้องได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อศาสนา ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขในเบื้องต้น คือ หากมีพระสงฆ์จะเข้าไปปฏิบัติธุดงค์วัตรในเขตพื้นที่ป่า ก่อนขออนุญาตกรมป่าไม้ควรได้รับความเห็นชอบจากวัดต้นสังกัด และผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากกรมการศาสนา ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. พื้นที่ที่พระสงฆ์จะขอเข้าไปเดินธุดงค์ได้ต้องมีความปลอดภัย และไม่เป็นที่อยู่อาศัยอย่างชุกชุมของสัตว์ป่า

๒. จำนวนพระสงฆ์และผู้ติดตามคณะหนึ่ง ๆ ไม่ควรเกิน ๕ รูป และ ๕ คน เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ป่าไม่น้อยที่สุด

๓. การเข้าไปปฏิบัติธุดงค์วัตรของพระสงฆ์ควรมีระยะเวลาจำกัด และกำหนดบริเวณสถานที่สำหรับปฏิบัติศาสนกิจให้แน่นอน ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่

๔. การเข้าไปในพื้นที่ป่าไม้ ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบกรมป่าไม้ที่บังคับใช้ในพื้นที่ยื่น ๆ อย่างเคร่งครัด

ถวายที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติให้กรรมการศาสนาประมวลระเบียบ คำสั่ง ของมหาเถรสมาคม เป็นต้น ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ แล้วนำเสนอมหาเถรสมาคมอีกครั้งหนึ่ง นั้น

บัดนี้ กรรมการศาสนาได้ตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่า มหาเถรสมาคมได้เคยมีมติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้แล้ว ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒/๒๕๑๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ ดังนี้

๑. ให้พระภิกษุสามเณรที่ออกธุดงค์จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสก่อนแล้วไปขอหนังสือรับรองจากเจ้าคณะจังหวัดที่สังกัดอยู่

๒. ให้เจ้าคณะจังหวัดพิจารณา ถ้าเห็นสมควรก็ให้ออกหนังสือรับรองให้

๓. เมื่อพบพระภิกษุสามเณรธุดงค์ไปถึงจังหวัดใด อำเภอใด เมื่อเจ้าคณะหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองขอตรวจ ให้แสดงหนังสือสุทธิและหนังสือรับรองเป็นหลักฐาน

๔. ถ้าพระภิกษุสามเณรที่ออกธุดงค์ไม่มีหนังสือสุทธิ หรือหนังสือรับรองของเจ้าคณะจังหวัด ห้ามมิให้ออกธุดงค์

จึงขอประทานเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ กรรมการศาสนาจะได้ยืนยันมติมหาเถรสมาคมเกี่ยวกับเรื่องนี้ ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒/๒๕๑๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ เพื่อแจ้งให้เจ้าคณะพระสังฆาธิการทราบและปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคมต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติให้ปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒/๒๕๑๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ โดยเคร่งครัด ดังนี้

๑. ให้พระภิกษุสามเณรที่ออกธุดงค์จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสก่อนแล้วไปขอหนังสือรับรองจากเจ้าคณะจังหวัดที่สังกัดอยู่

๒. ให้เจ้าคณะจังหวัดพิจารณา ถ้าเห็นสมควรก็ให้ออกหนังสือรับรองให้

๓. เมื่อพบพระภิกษุสามเณรธุดงค์ไปถึงจังหวัดใด อำเภอใด เมื่อเจ้าคณะหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองขอตรวจ ให้แสดงหนังสือสุทธิและหนังสือรับรองเป็นหลักฐาน

๔. ถ้าพระภิกษุสามเณรที่ออกธุดงค์ไม่มีหนังสือสุทธิ และหนังสือรับรองของเจ้าคณะจังหวัด ห้ามมิให้ออกธุดงค์

อนึ่ง หากเข้าไปธุดงค์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ก่อน และให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้

ให้กรมการศาสนาแจ้งเจ้าคณะจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อแจ้งวัดในเขตปกครองทุกวัด ได้ทราบและปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคมโดยทั่วกัน

(นายสุทธิวงษ์ ดันตยาพิศาลสุทธิ)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมการศาสนา

19 ส.ย. 2545

อธิบดีกรมการศาสนา	พิมพ์
รองอธิบดี	แทน
อธิบดีกรมการศาสนา	ตรวจ

๒๕